

SMÅFÖRETAGS BAROMETERN

Skåne län

Juni 2020

Ett samarbete mellan Företagarna, Swedbank och Sparbankerna

företagarna

INNEHÅLL

Om Småföretagsbarometern.....	3
Nettotal och konjunkturindikator.....	3
Sammanfattning av konjunkturläget i Skåne län.....	4
Det ekonomiska läget och näringslivet i Skåne län.....	5
Näringslivet i Skåne län.....	6
Småföretagsbarometern – Skåne län.....	7
Konjunkturindikator.....	7
Sysselsättning.....	9
Orderingång.....	10
Tackat nej till order.....	11
Omsättning.....	12
Lönsamhetsutvecklingen.....	13
Företagens prisförväntningar.....	13
Expansionsutsikter och hinder för expansion.....	14
Skånes fyra regioner.....	17
Skånes fyra regioner – konjunkturindikator.....	18
Skånes fyra regioner – sysselsättning.....	19
Skånes fyra regioner – orderingång.....	20
Skånes fyra regioner – omsättning.....	21
Skånes fyra regioner – lönsamhet	22
Slutsatser.....	23

OM SMÅFÖRETAGSBAROMETERN

Småföretagsbarometern är i första hand en konjunkturenkät som redovisar hur Sveriges småföretag uppfattar det ekonomiska läget och deras förväntningar om utvecklingen de kommande tolv månaderna. Underlaget utgörs av intervjuer med företagare som har minst en och högst 49 anställda. Det är alltså företagarnas personliga uppfattning om konjunkturläget som kommer till uttryck i den redovisade indikatorn för konjunkturen.

Småföretagsbarometern är Sveriges största konjunkturundersökning inriktad speciellt på småföretagskonjunkturen och har genomförts sedan 1985. Undersökningen omfattar 4 000 företagare inom det privata näringslivet med 1-49 anställda. Urvalet motsvarar totalt över 473 000 privata företag fördelade över hela landet. Storleken på urvalet och antalet respondenter gör att svaren kan delas upp så att vi kan mäta skillnader i konjunkturuppfattning hos Sveriges småföretag i samtliga län.

Småföretagsbarometern produceras i samverkan mellan Företagarna, Sparbankernas Riksförbund och Swedbank. Vid genomförandet av intervjuerna har Novus medverkat. Det är vår förhoppning att Småföretagsbarometern på ett positivt sätt ska bidra till att öka kunskapen om och förståelsen för de små och växande företagens betydelse för den svenska ekonomin.

företagarna

Nettotal och konjunkturindikatorn

För att underlätta snabba svar ställs frågorna så att de kan besvaras utan hjälp av bokföring och statistik.

- a. Ja/nej
- b. Större, oförändrad eller mindre

Småföretagsbarometerens konjunkturindikator arbetar med **nettotal** där svaren räknas om till procentandelar. Skillnaden mellan procentandelen positiva svar och procentandelen negativa svar benämns nettotal. Ett värde mindre än 0 betyder kontraktion, medan ett värde över 0 betyder expansion. Nettotalet visar alltså hur snabbt tillväxten förändras, snarare än en absolut nivå

Sedan adderas nettotalet för sysselsättning, ordergång och omsättning. Summan av dessa nettotal bildar småföretagens **konjunkturindikator**.

Sammanfattning av konjunkturläget i Skåne län

- **Konjunkturindikatorn** i Skåne har minskat under det senaste året, men med en starkare konjunktur än riksgenomsnittet. Företagens prognoser för de kommande tolv månaderna är mycket pessimistiska, med en förväntad konjunkturindikator på lägre nivå än vid tidigare finanskriser.
- **Sysselsättningstillväxten** är fortsatt positiv i Skåne men tillväxttakten har mattats av under de senaste tolv månaderna. Tillväxten ligger trots detta strax över riksgenomsnittet. Förväntningarna för det kommande året visar på en minskad tillväxttakt i sysselsättningen, i likhet med riksgenomsnittet med en prognos om negativ tillväxt.
- **Tillväxttakten i orderingången** har minskat under de senaste tolv månaderna. Tillväxttakten för orderingången är dock något starkare än riksgenomsnittet. Prognosen för orderutvecklingen de kommande tolv månaderna är tydligt påverkad av coronakrisen och visar på en stark nedgång till historiskt låga nivåer.
- **Omsättningstillväxten** i Skåne län har avtagit i linje med riksgenomsnittet sedan fjolårets rapport. Företagen i länet förväntar sig en kraftigt minskad tillväxttakt under kommande tolv månader.
- **Lönsamhetstillväxten** har sjunkit i Skåne sedan i fjol. Tillväxttakten är på samma nivå som riksgenomsnittet. På ett års sikt förväntas lönsamhetens tillväxttakt i länets företag minska.
- Företagen i Skåne län upplever något sämre **expansionsmöjligheter** än i fjol. Av samtliga företag i länet bedömer 59 procent att de har goda utsikter att expandera på sikt. Omkring nio av tio företag i länet vill växa.
- Brist på lämplig arbetskraft är det största **tillväxthindret**. En större andel än i tidigare mätningar upplever dessutom en svag efterfrågan av företagets varor och tjänster som största hinder för tillväxt.

Konjunkturutvecklingen i Sverige och näringslivet i Skåne län

Årets Småföretagsbarometer visar att konjunkturen hos landets småföretag med 1–49 anställda fortsätter att försvagas. Konjunkturindikatorn sjönk för tredje året i rad till 37 från 61 ifjol, den lägsta nivån sedan 2003. Det är en betydligt svagare utveckling än vad företagarna förutsåg under fjolåret, då konjunkturindikatorn förväntades stiga till 79. Den stora prognosavvikelsen beror sannolikt på att coronapandemin slog igenom med full kraft i svenskt näringsliv under mars och april. Företagens syn på konjunkturen försvagades allt snabbare under undersökningsperioden, som var veckorna 10–16. Det betyder att konjunkturindikatorn föll mer under andra perioden av undersökningen än under den första. I en delrapport vecka 13 var konjunkturindikatorn till 57, därefter har alltså uppfattningen om läget förvärrats avsevärt. Alla delar i konjunkturindikatorn (sysselsättning, ordergång och omsättning) har utvecklats svagare än prognosticerats vilket visar på en tydlig konjunkturavmattning bland landets småföretag.

Den svagaste utvecklingen har varit i de tjänsteproducerande branscherna, i synnerhet transportsektorn där konjunkturindikatorn noterades till minus 20 följt av hotell och restaurang (-13). Småföretag inom bygg- och tillverkningsindustrin men även handelsföretag klarade sig bättre jämfört med övriga delbranscher även om konjunkturindikatorn är lägre än i fjolårets undersökning.

Företagen, främst de minsta med upp till fyra anställda, är mycket pessimistiska om det närmaste året. Detta trots att regeringen har presenterat flera stödpaket riktade till företag. Den samlade konjunkturindikatorn förväntas sjunka till rekordlåga minus 20, vilket är en betydligt dystrare bild än minus 1 i delrapporten som presenterades i slutet av april (vecka 13). Det betyder att småföretagen förutser en djupare konjunkturedgång än under lågkonjunkturen i början av 1990-talet och 2008/2009. Både ordergången och omsättningen förväntas minska under det kommande året och är det som framför allt bidrar till nedgången i konjunkturindikatorn. Även företagens planer för sysselsättningen har blivit mer pessimistiska och andelen företag som tror att antalet anställda ska minska under det kommande året är nu något större än andelen företag som tror att det ska öka.

Näringslivet i Skåne län

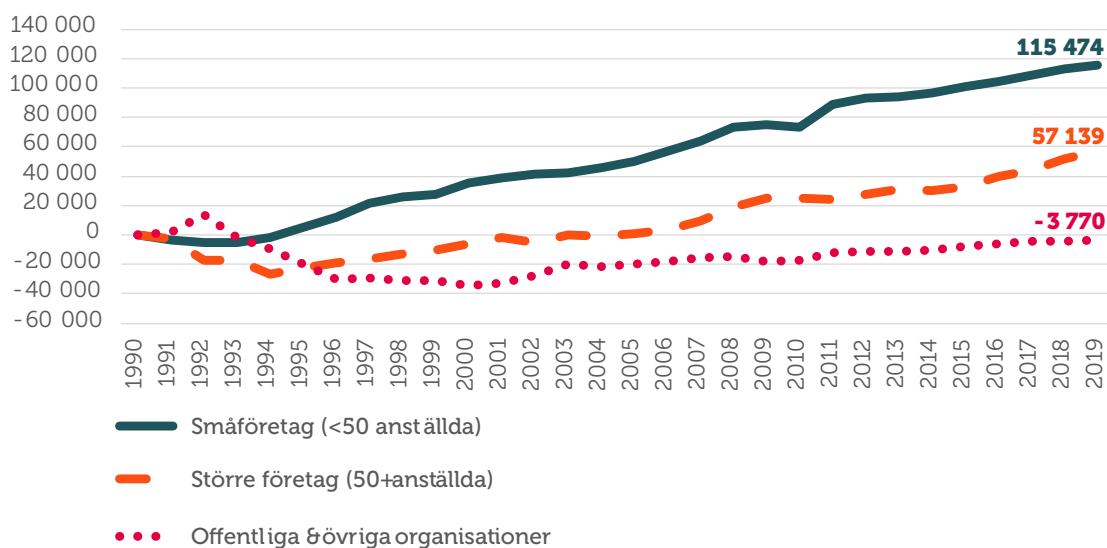
Näringslivet i Skåne är diversifierat och utvecklingen går mot att företag samlas i kluster (cleantec, läkemedel, it, livsmedel med flera), vilket både ger möjligheter och ställer krav på kommuner. Generellt väljer många huvudkontor att etablera sig i Malmö/Lund-området för närheten till Köpenhamn.

Företagsklimatet i Skåne varierar där de sydöstra delarna är stagnerande vilket bland annat beror på bristen på bra kommunikation för boende och pendlare. Malmö stad arbetar aktivt för att få fler företag till Malmö, mycket med inriktning på innovativa miljöer. Lund är den innovativa och kreativa kärnan i Skåne. I nordvästra Skåne har ett antal kommuner bildat Familjen Helsingborg som en gemensam satsning på näringslivet. Kristianstad är motorn i nordöstra Skåne.

För hela Skåne är lant- och jordbruk en stor näring. Annars varierar branscherna i regionen. Handel och logistik är störst i Helsingborg medan tillverkningsindustrin är störst i Landskrona och i Kristianstad är livsmedelsindustrin och jord- och lantbruk starka. I Lund och Malmö är det utbildning, tjänstesektor med inriktning på innovativa och kreativa miljöer och cleantec som är de stora branscherna. I Lund är även högteknologi med inriktning på forskning stor. Trelleborg präglas av spedition och multinationella storföretag kopplade till transport och logistik.

Figur 1 visar att det är de mindre, företagen med färre än tio anställda som står för huvuddelen av sysselsättningstillväxten i Skåne.

Figur 1 Tillväxt av jobb i Skåne län sedan 1990 (källa: SCB (Företagsregistret) och egna beräkningar Företagarna)¹

¹ Arbetsställen utan anställda räknas som 1 jobb. Sektorn jordbruk, skogsbruk & fiske, samt juridiska former så som bostadsrättsföreningar, kommuner och dödsbon exkluderas

SMÅFÖRETAGSBAROMETERN – SKÅNE LÄN

Konjunkturindikatorn

Konjunkturen beskriver den makroekonomiska utvecklingen, alltså det allmänna ekonomiska läget i en ekonomi. Framförallt omfattar begreppet arbetslöshet, inflation och tillväxt. När man talar om konjunktur brukar man tala om hög- eller lågkonjunktur beroende på konjunkturcykeln. En konjunkturcykel är vanligtvis mellan tre till åtta år.

Högkonjunktur är när näringslivet har fullt upp med att producera och leverera varor eller tjänster. Det betyder att arbetslösheten är låg och att investeringarna ökar.

Lågkonjunktur är när efterfrågan på varor och tjänster är mindre än det som produceras. När företagen upplever minskad efterfråga på varor eller tjänster, kan de tvingas dra ner på personal och avstå nyinvesteringar. Det betyder att arbetslösheten ökar och investeringar minskar.

I Småföretagsbarometern redovisar vi länets utveckling vad gäller sysselsättning, ordergång och omsättning för att få en bild över konjunkturläget. Genom att addera nettotalen för dessa tre faktorer får vi konjunkturindikatorn för småföretagen i länet. Skånes utveckling brukar följa riksgenomsnittets kurva och gör så även i årets mätning, om än med en något starkare utveckling jämfört med riket som helhet i årets mätning (se figur 2).

2019 var det sammanvägda nettotalet för konjunkturindikatorn i länet 67. Årets nettotal är 46 vilket visar på en svagare tillväxt under året som gått, och tappet är 21 indexenheter. Trots avmattningen placerar sig konjunkturindikator i Skåne län över rikssnittets nettotal 37. Länsfördelningen runt riksgenomsnittet visas i figur 3. Utfallet i årets konjunkturindikator blev betydligt lägre än vad länets företagare förväntade sig ifjol, då trodde företagen på en ökad tillväxttakt till ett nettotal på 79.

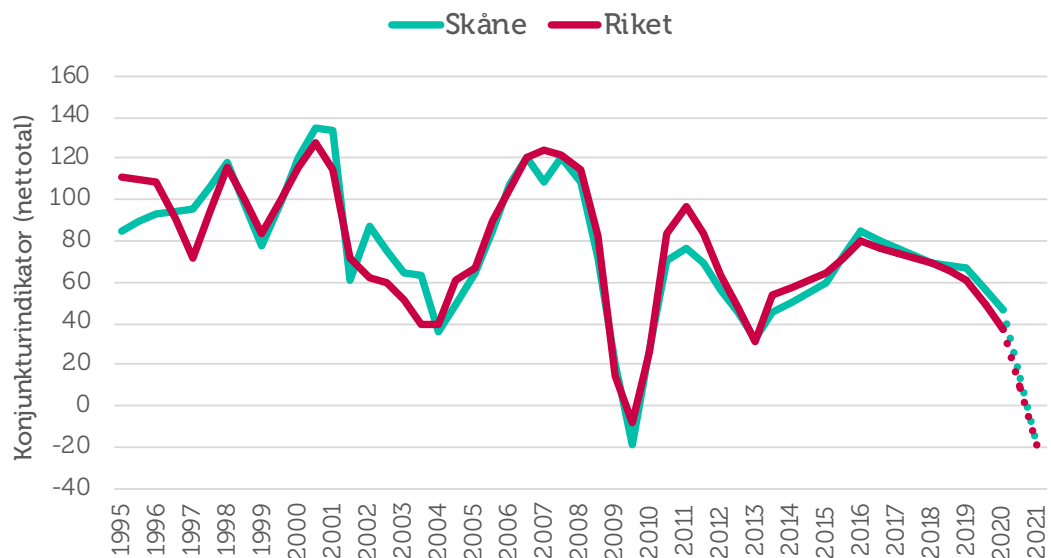
Företagens förväntningar för de kommande tolv månaderna är mycket pessimistiska. Deras sammanvägda prognoser för sysselsättning, ordergång och omsättning visar en kraftig nedgång och konjunkturindikator hamnar på nettotalet -20. Detta nettotal är i nivå med riksgenomsnittets prognos. Ett sådant utfall skulle innebära en nedgång med hela 66 indexenheter jämfört med resultatet för årets mätning (nettotal 46). Konjunkturindikatorn skulle därmed nå sin lägsta nivå sedan finanskrisåren.

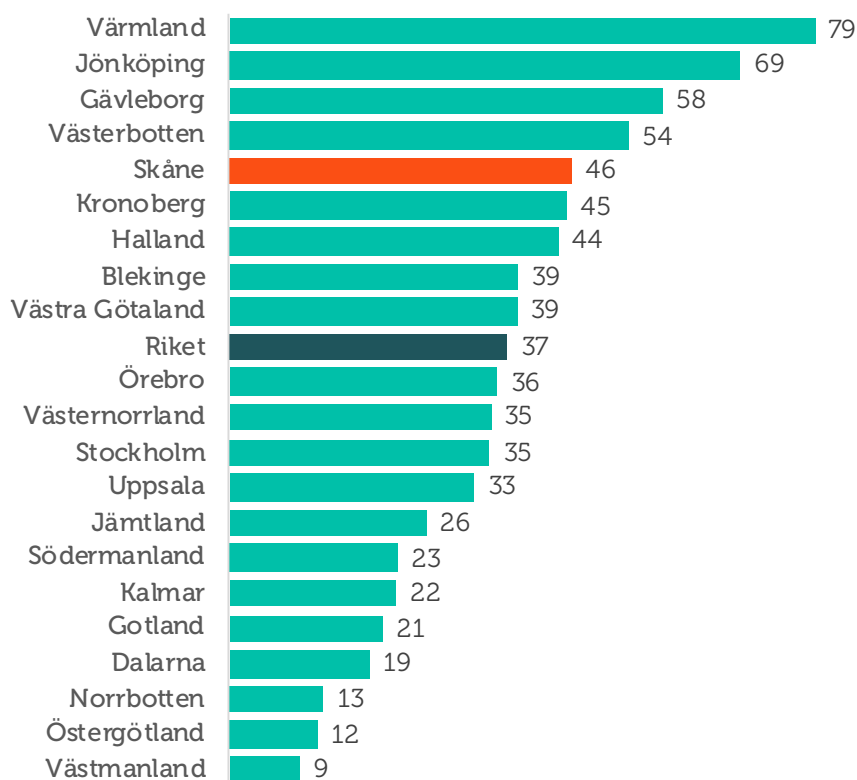
Johan Löfquist
JL Reklam

Det blev en total inbromsning och kräftgång för många företag och branscher under våren. Något som var svårt att föreställa sig. Det gick blixtnabbt och allt hände under några få dagar. Tillsammans måste vi nu hjälpa varandra för att komma ur denna situation på bästa sätt.

Figur 2 Sammanlagd konjunkturindikator; sysselsättning, ordergång och omsättning (nettotal) i Skåne län och riket 1995–2020

Figur 3 Länsfördelning runt riksgenomsnittet av sammanlagd konjunkturindikator (nettotal) 2020

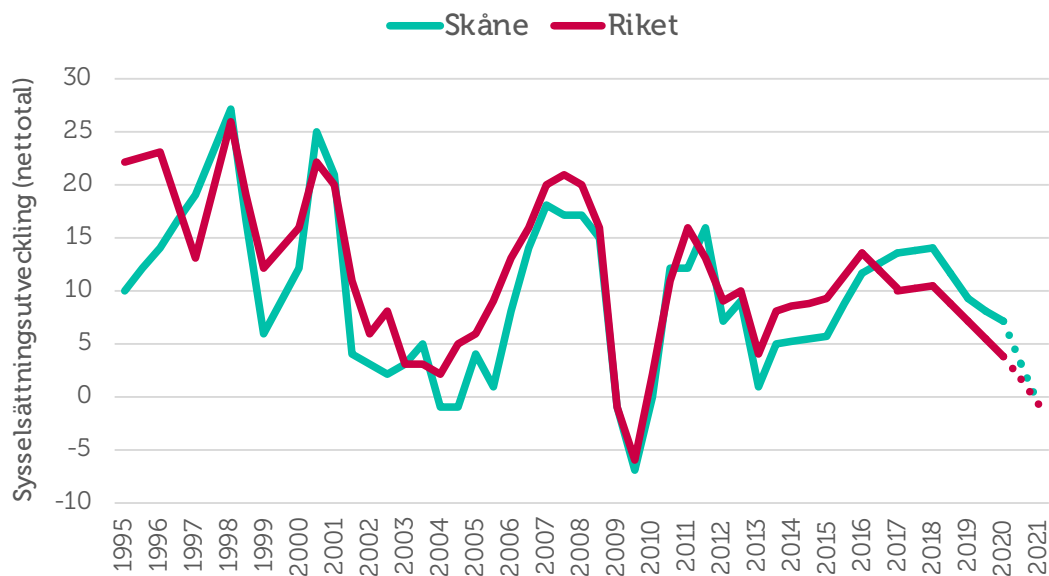
Sysselsättning

Sysselsättning mäter hur många som har jobb. Att vara i arbete kan vara som anställd, egen företagare eller att på annat sätt arbeta heltid eller deltid. Ett netttotal över noll betyder att andelen företag som ökat sysselsättningen är större än andelen företag som minskat sysselsättningen. Det innebär alltså att sysselsättningen totalt sett ökar i landets småföretag.

Efter en stadig återhämtning av sysselsättningsstillväxten mellan 2013 – 2018 har tillväxttakten för andra året i rad mattats av. Totalt har 20 procent av företagen ökat personalstyrkan under de senaste tolv månaderna samtidigt som 13 procent har minskat den. Nettotalet blir 7, vilket trots en avmatning ligger över rikssnittets nettotal 4. Tillväxten i länet är därmed något lägre än ifjol (netttotal 9), vilket även är lägre än vad företagen förväntade sig förra året, då var företagens prognos en ökad tillväxttakt i sysselsättningen.

Prognosen för tolv månader framåt är att sysselsättningsstillväxten fortsätter mattas av och resultera i en negativ tillväxt. 14 procent av företagen förväntar sig att antalet anställda i verksamheten kommer att öka, medan 15 procent förväntar sig en minskad personalstyrka. Företagens förväntade nettotal blir därmed -1 för sysselsättningsutvecklingen, vilket är på samma nivå som riksgenomsnittet.

Figur 4 Sysselsättningsutvecklingen (netttotal) i Skåne län och riket 1995–2020

Orderingång

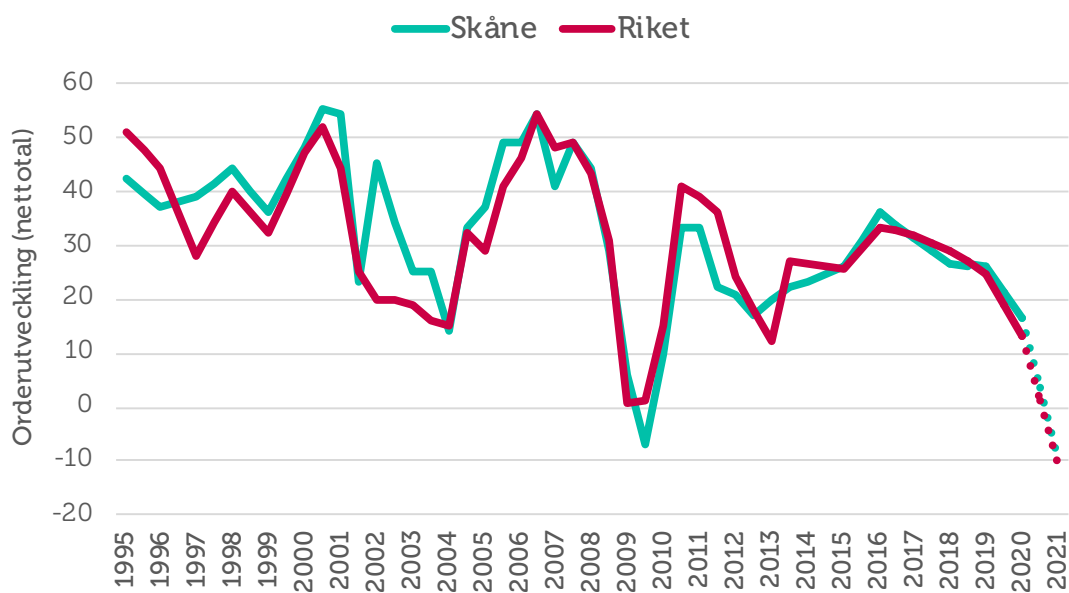
Med **orderingång** menas vanligtvis de beställningar som erhållits under en viss period. Eftersom själva antalet beställningar inte är särskilt informativt mäts orderingång som hur det totala värdet avseende orderingången, eller antal uppdrag, förändrats under tidsperioden.

Tillväxttakt för orderingången i Skåne län har mattats av under de senaste tolv månaderna, från nettotalet 26 ifjol till 17 i årets mätning. Denna utveckling är snarlik riksgenomsnittets avmattning i tillväxttakten under samma tidsperiod, se figur 5. I år har avmattningen varit något svagare i Skåne än för riket som helhet, vilket placerar länet över genomsnittet på 13.

42 procent av företagen i länet har haft en ökad orderingång, medan 25 procent uppger en minskad orderingång. Orderingången i länets företag har därmed haft en fortsatt tillväxt, om än inte lika gynnsam som ifjol. Likt föregående avsnitt gällande sysselsättningsutvecklingen blev orderutvecklingens utfall lägre än vad länets företag prognosticerade i fjolårets rapport, då det förväntade nettotalet för 2020 var 31.

Prognosen för orderutvecklingen de kommande tolv månaderna är tydligt påverkad av coronakrisen och visar på en stark nedgång. Omkring vart fjärde företag, 26 procent, tror att deras orderingång kommer att öka medan 36 procent förväntar sig att den kommer minska. Detta ger ett förväntat nettotal på -10. Motsvarande nettotal för riksgenomsnittet är -11. Om prognosen stämmer innebär det att företagens orderingång hamnar på en lägre nivå än vid finanskrisen 2008–2009.

Figur 5 Orderutveckling (netttotal) i Skåne län och riket 1995–2020

Tackat nej till order

När tiden inte räcker till, om personal saknas, eller då finansiering saknas till nödvändiga investeringar kan många företag tvingas tacka nej till order. De senaste tolv månaderna har 37 procent av företagen i Skåne län tackat nej till order, vilket är en knapp ökning jämfört med i fjol med en procentenhet. Länet placerar sig i linje med riksgenomsnittet där 36 procent har tackat nej till order under det senaste året.

Precis som i övriga Sverige är den främsta anledningen till att företagen tackat nej till order att de redan har mer att göra än vad de hinner med. I Skåne län anger 51 procent av företagen detta som främsta anledning, jämfört med riksgenomsnittet på 50 procent. Kapacitetsbristen är således påtaglig i såväl länet som i riket som helhet.

Likt tidigare år är även arbetskraftsbrist en betydande anledning till att företagen tackar nej till order. Som vi kommer att redogöra för längre fram i texten upplever många företag i länet kompetensbrist som främsta tillväxthinder. Detta kan förklara varför arbetskraftsbristen i form av exempelvis kompetens- och matchningsproblematik samt att företagen redan har mer att göra än vad de hinner med anges som huvudsaker till att de tackat nej till order.

Alternativet "annan anledning" kan exempelvis handla om att lönsamheten inte är tillräcklig i uppdraget eller att det är brist på råvara eller materiel hos företaget för att möta uppdraget.

Figur 6 Huvudorsaken till att företag har tackat nej till order under de senaste 12 månaderna

Magnus N:son Engelbäck Regionchef

Brant inbromsning i Skåne. Skånes företagares förväntningar om konjunkturen är ingen munter läsning. Inte sedan finanskrisen har vi sett lägre ställda förväntningar på framtiden. Utbrottet av covid-19 kommer sannolikt accelerera och fördjupa svårigheterna framöver.

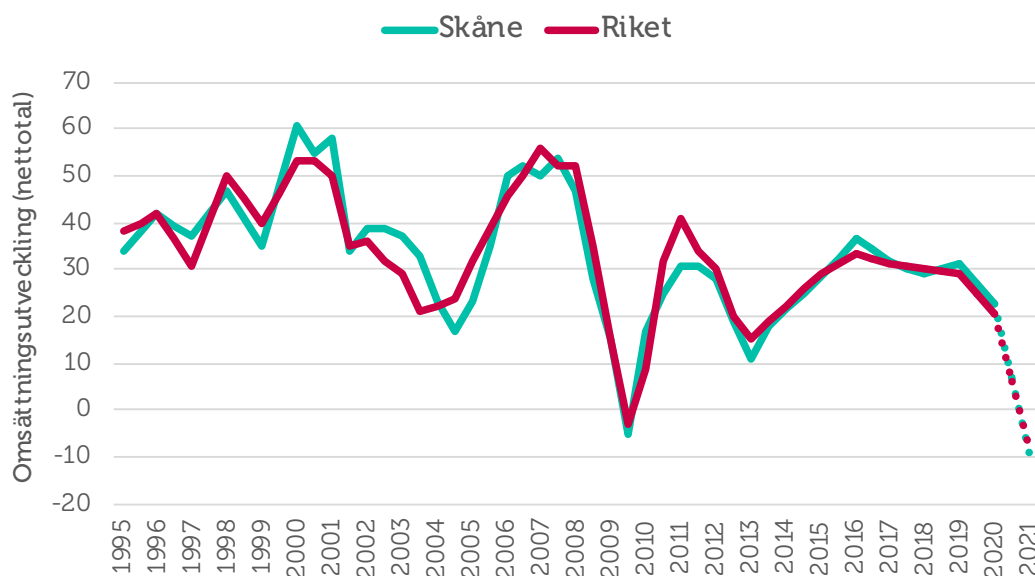
Omsättning

Ett företags **omsättning** är likvärdigt med dess sammanlagda intäkter från sålda varor och utförda tjänster under en viss period. Förändringar i omsättningen jämfört med föregående period används ofta för att indikera företagets tillväxt.

Omsättningstillväxten i Skåne län är alltså god efter en kraftig ökning som började 2013, se figur 7. Tillväxttakten har dock mattats av nu, vilket resulterar i ett lägre netttotal från 32 ifjol till 22 i årets undersökning. Trots avmattningen ligger Skåne fortsatt strax över rikssnittet, vars netttotal är 20 i år. I länet har nästan hälften av företagen, 46 procent, haft en ökad omsättning under de senaste tolv månaderna samtidigt som 24 procent haft en minskad.

Coronakrisen har på kort tid lett till en kraftigt minskad efterfrågan på många företags varor och tjänster. Detta avspeglas också i företagens prognoser för omsättningsutvecklingen under de kommande tolv månaderna. Cirka vart fjärde företag, 26 procent, tror att omsättningen kommer att öka, samtidigt som 36 procent förväntar sig att den kommer minska under det närmsta året. Detta resulterar i ett förväntat netttotal på -10 för omsättningstillväxten. Ett sådant utfall skulle innebära en historiskt låg omsättningstillväxt för Skåne län. Motsvarande prognos för riksgenomsnittet är netttotal -8.

Figur 7 Omsättningsutveckling (netttotal) i Skåne län och riket 1995–2020

Lönsamhetsutvecklingen

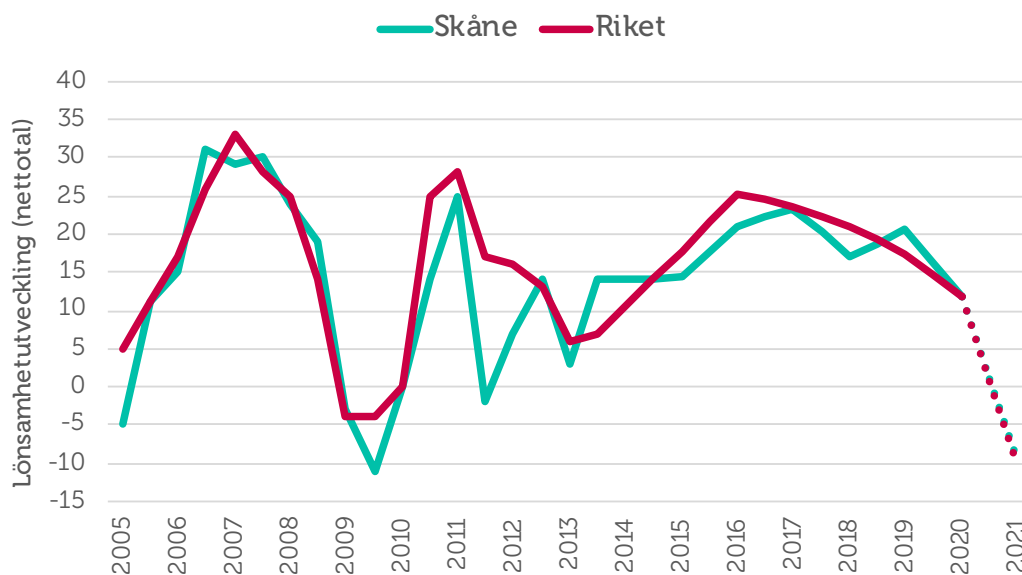
Företagens möjligheter att växa genom investeringar och nyanställningar är delvis kopplad till lönsamhetsutvecklingen. Lönsamheten i länets företag förbättrades ifjol, men utvecklingen har i årets mätning vänt nedåt och tillväxttakten i länets företag visar en sämre lönsamhetsutveckling än i fjol.

35 procent av företag i länet har haft en ökad lönsamhet under årets som gått, medan den minskat för 23 procent. Detta resulterar i ett nettotal på 12, jämfört med fjolårets nettotal 21. Rikssnittets avmattning är ihållande sedan år 2016 och resulterar också i nettotalet 12.

På ett års sikt förväntas det sammanlagda nettotalet för lönsamheten bland länets företag minska till -10, vilket ligger i linje med riksgenomsnittets prognos. Bland företagen i länet tror 21 procent på en högre lönsamhet samtidigt som 31 procent tror på en lägre lönsamhet under det kommande året.

Förväntningarna på utvecklingen framöver speglar en stor osäkerhet om vilka effekter den pågående coronakrisen kommer att ha för svenska småföretag på sikt. Det rådande läget har skapat stora påfrestningar i såväl den svenska ekonomin som i världsekonomin och rörelsen i lönsamheten är tecken på hur även småföretagen påverkas av detta.

Figur 8 Lönsamhetsutveckling (netttotal) i Skåne län och riket 2005–2020

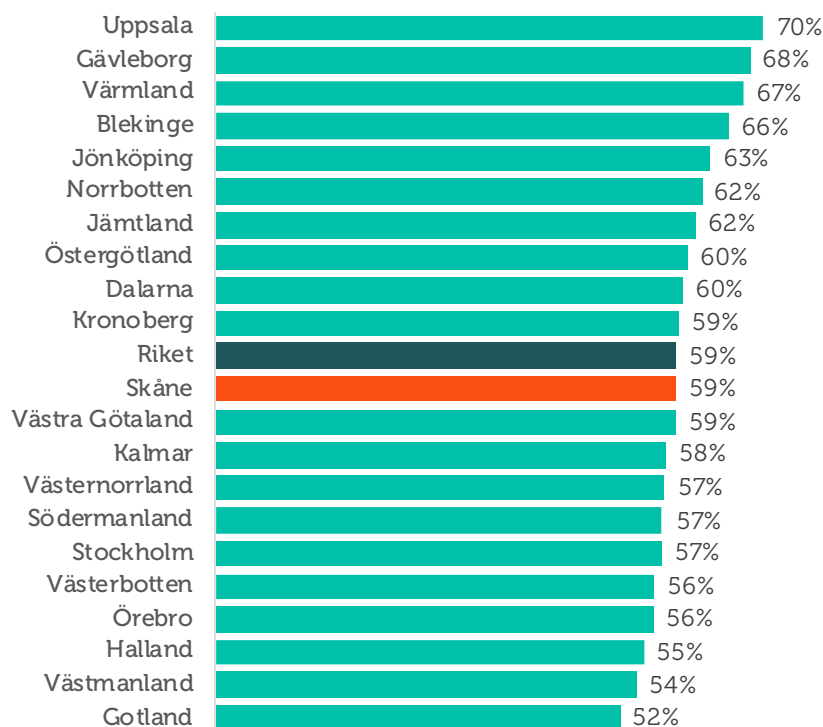
Företagens prisförväntningar

Företagens planer på eventuella prisförändringar skiljer sig från ifjol. Andelen företag i länet som räknar med att kunna höja priserna kommande år är 34 procent samtidigt som tio procent räknar med lägre försäljningspriser. Ifjol var motsvarande andelar 46 respektive åtta procent. Företagens förväntningar på att kunna höja sina priser ligger högre än riksgenomsnittet, där 27 procent av företagen räknar med höjda priser. Givet de negativa prognoserna för bland annat företagens omsättning och ordergång gör det svårt för företagen att höja sina priser.

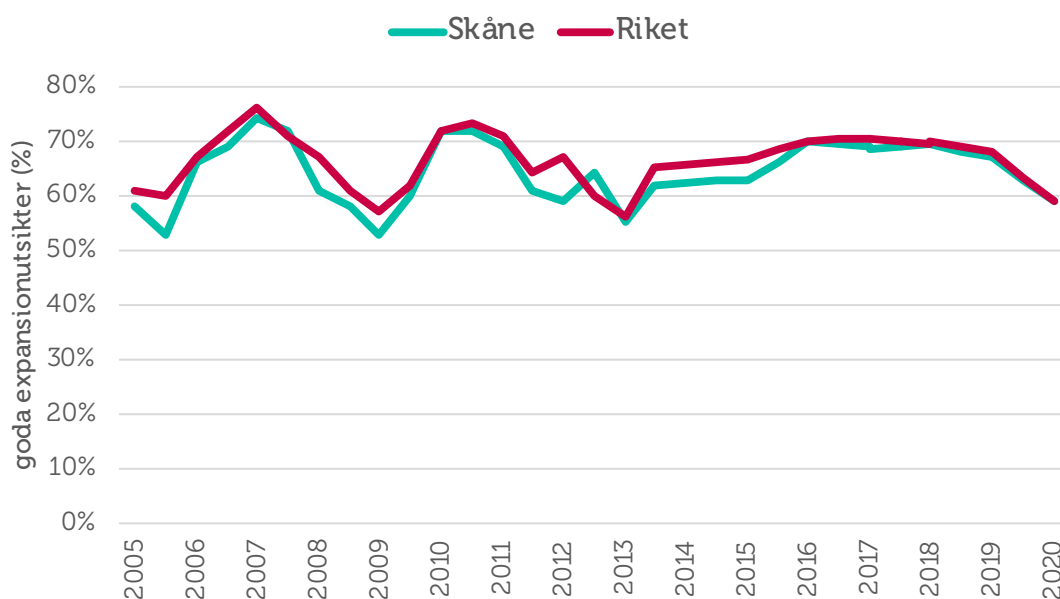
Expansionsutsikter och hinder för expansion

Företagen i Skåne län upplever sämre möjligheter att växa framöver jämfört med i fjol. Av samtliga företag bedömer 59 procent (67 procent i fjol) att de har goda utsikter att expandera på sikt, se figur 9. Omkring nio av tio företag i länet vill växa.

Figur 9 Företagens expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) per län och i riket 2020

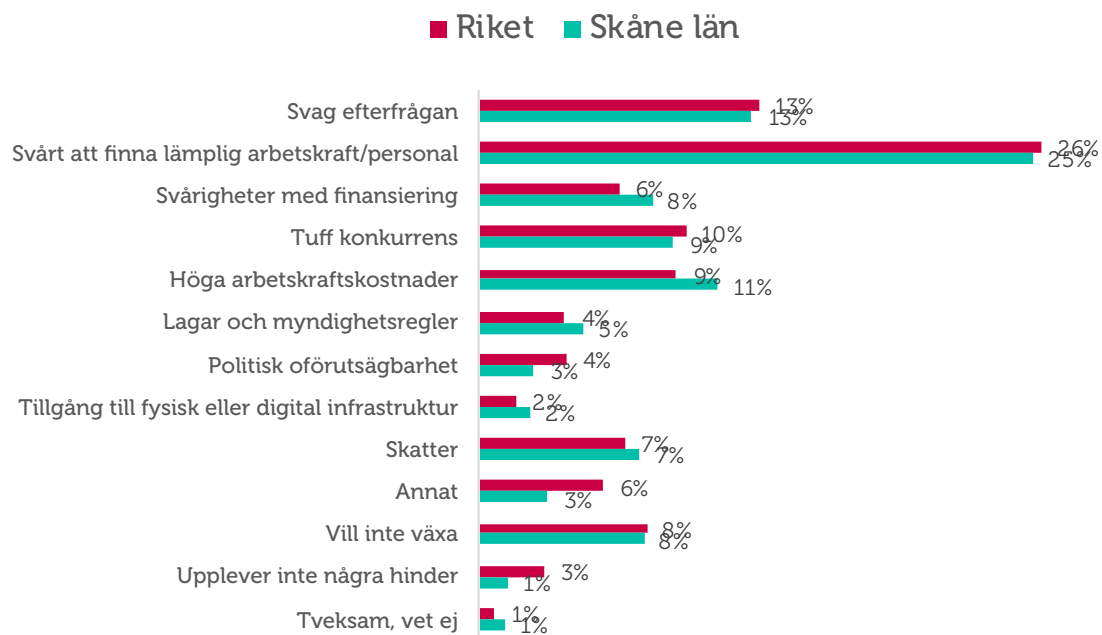
Figur 10 Expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) i Skåne län och riket 2005–2020

Kompetensbristen har blivit något mer påtaglig bland företagen i Skåne då andelen som anger svårigheten att hitta lämplig arbetskraft har ökat sedan ifjol. Då uppgav 20 procent av företagen kompetensbrist som främsta tillväxthinder, vilket nu har ökat till 25 procent.

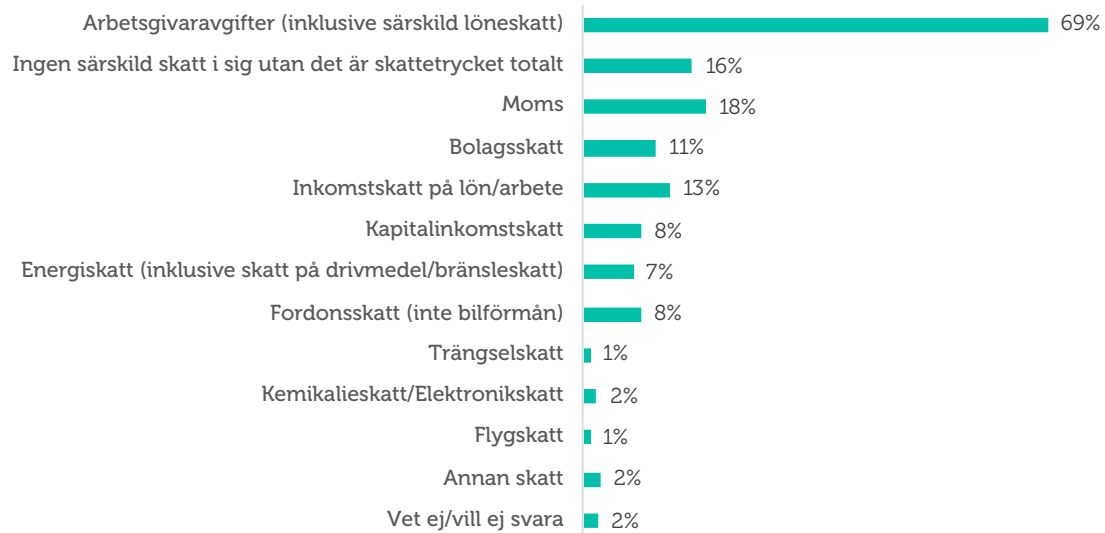
Företagen i såväl Skåne län som i riket som helhet upplever i år att en svag efterfrågan av företagets varor eller tjänster är det näst största hindret för tillväxt. 13 procent av företagen i länet anger att svag efterfrågan är det enskilt största tillväxthindret, vilket ska jämföras med sju procent ifjol. Detta är sannolikt en effekt av att coronakrisen lett till drastiskt förändrade konsumtionsbeteenden. Men det är även en effekt av politiska beslut för att hindra smittspridningen, som bidragit till att många företags produktion eller tjänsteutbud helt eller delvis upphört.

Figur 11 Tillväxthinder enligt företagen i Skåne län och i riket 2020 (procent)

Bland de företag som anger att skatter är ett tillväxthinder är det främst arbetsgivaravgifterna som upplevs som ett hinder för att utveckla företaget, se figur 12. Till detta kommer bland annat även moms och inkomstskatt på lön/arbete. 16 procent som uppger att det totala skattetrycket snarare än någon särskild skatt i sig utgör hinder för expansion.

Figur 12 Du angav skatter som ett hinder för expansion, vilka skatter anser ni det i så fall vara?

SKÅNES FYRA REGIONER

Skåne är ett storlän med 33 kommuner och över 1,2 miljoner invånare. Det betyder också att näringslivet i olika delar av länet skiljer sig åt. Sedan hösten 2005 genomförs därför en särskild regionaliserad Småföretagsbarometer för Skåne län. Vi vill med den ge en bild av hur konjunkturläget skiljer sig åt i olika delar av Skåne.

I barometern används nedan indelning vid uppdelningen av Skåne i olika regioner:

Skåne Sydväst utgörs av kommunerna Kävlinge, Eslöv, Lomma, Burlöv, Staffanstorp, Lund, Malmö, Svedala, Vellinge, Höör och Trelleborg.

Skåne Nordost utgörs av kommunerna Perstorp, Osby, Hässleholm, Östra Göinge, Kristianstad, Bromölla och Hörby.

Skåne Nordväst består av kommunerna Båstad, Ängelholm, Örkelljunga, Höganäs, Åstorp, Helsingborg, Bjuv, Klippan, Landskrona samt Svalöv.

Skåne Sydost omfattar kommunerna Simrishamn, Sjöbo, Skurup, Tomelilla och Ystad.

Skånes fyra regioner – konjunkturindikatorn

När vi summerar de tre variablerna, sysselsättning, ordergång och omsättning ser vi att samtliga regioner uppvisar en fallande tillväxttakt. Det finns dock stor variation mellan regionerna, se figur 13. Starkast indikator har region Sydväst med nettotalet 60, jämfört med konjunkturindikatorn för riket som är 37. Prognosen för samtliga regioner visar på negativ tillväxt under de kommande tolv månaderna. Prognosen för rikssnittet är ett nettotal på -20.

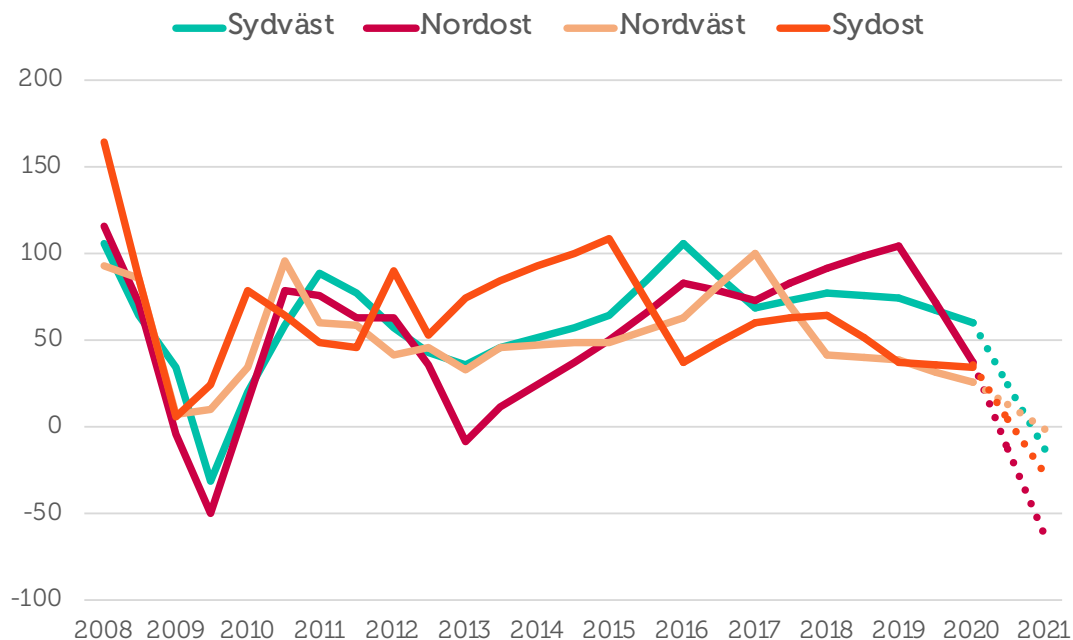
Under våren 2013 hade Nordost den svagaste konjunkturen med ett negativ nettotal (-8). Sedan dess har tillväxttakten varit mycket god i regionen. I årets mätning har fjolårets toppnotering av tillväxttakten mattats av kraftigt. Konjunkturindikatorn har sjunkit från nettotalet 114 till 38. Trots en kraftig avmattning ligger regionen fortsatt högre än rikssnittet. Förväntningarna på de kommande tolv månaderna är mycket pessimistiska, med en prognos på -63 i nettotal. Vilket hade varit en historiskt låg konjunkturindikator för regionen.

Efter en toppnotering för Nordväst i Småföretagsbarometern 2017 har tillväxttakten mattats av för tredje året i rad. I årets mätning är det sammanvägda nettotalet för regionen 26, jämfört med 38 ifjol. Förväntningarna hos företagen är en något svagare avmattning jämfört med övriga regioner, till ett nettotal på -1.

I Sydost har konjunkturindikatorn sjunkit till nettotalet 35, från 36 ifjol. Sydost har således haft den minst dramatiska avmattningen i tillväxttakten bland Skånes regioner. För kommande tolv månader tror regionens företag på en fortsatt avmattning till nettotalet -27.

I Sydväst har konjunkturindikatorns nettotal minskat från fjolårets 75 till årets nettotal 60. Trots denna avmattning är regionens nettotal högre än riksgenomsnittets nettotal 37. Regionens företag förväntar sig en kraftig avmattning i tillväxttakten till ett nettotal på -12.

Figur 13 Sammanlagd konjunkturindikator; sysselsättning, ordergång och omsättning (netttotal) i Skånes fyra regioner 2008–2020

Skånes fyra regioner – sysselsättning

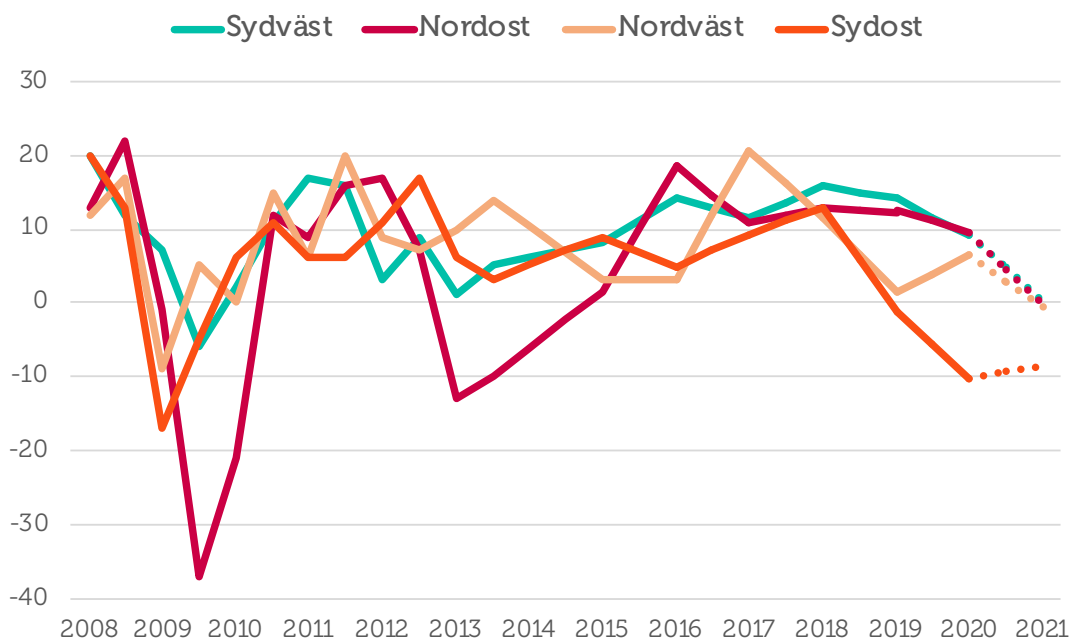
Alla delregioner i Skåne förutom Nordväst har en avmättad tillväxttakt i sysselsättningen sedan ifjol. Trots detta har alla regioner förutom Sydost haft en starkare utveckling i sysselsättningstillväxten än riksgenomsnittets nettotal 4. Riksgenomsnittets prognos för sysselsättningsutvecklingen kommande tolv månader är nettotalet -1.

Nordost uppmäter nettotalet 10 (ifjol 12) och Sydväst uppmäter nettotalet 9 (ifjol 14). Förväntningarna på det kommande året bland företagen i Nordost och Sydväst är att tillväxttakten ska minska till nettotalet 0 för respektive region.

I Nordväst är tillväxten fortsatt positiv och regionen har upplevt en ökad tillväxttakt i sysselsättningsutvecklingen sedan ifjol. Delregionen har sett en minskad tillväxttakt från ett sammanvägt nettotal på 1 till 6 i årets mätning. Prognosen bland företagen ser däremot mindre optimistiskt ut med en förväntad avmättad tillväxttakt för det kommande året. Nettotalet förväntas hamna på -1, vilket innebär en prognos om negativ tillväxt.

Sydost har även i år haft den svagaste utvecklingen i sysselsättningen bland regionerna. För andra året i rad mattas tillväxttakten av kraftigt. Nettotalet har minskat från -1 till -10. Utvecklingen förväntas fortsätta med en ytterligare ett år av negativ tillväxt, men med en knapp återhämtning till nettotalet -9.

Figur 14 Sysselsättningsutvecklingen (netttotal) i Skånes fyra regioner 2008–2020

Skånes fyra regioner – orderingsång

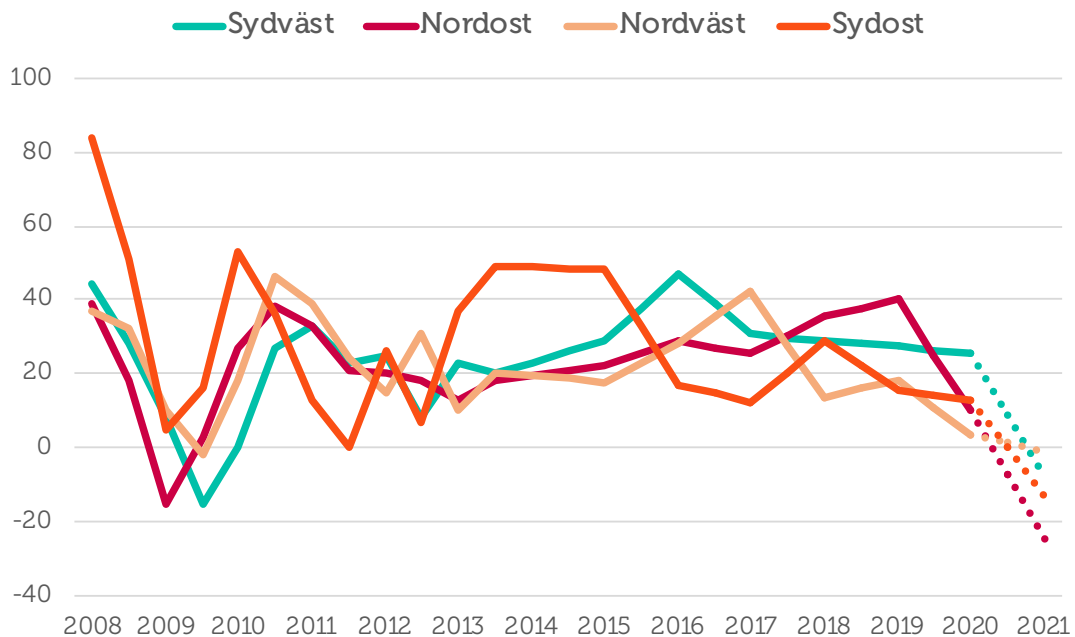
Nordost har under året som gått haft en kraftigt minskad tillväxttakt i orderingsången. Från att ifjol haft ett sammanvägt netttotal på 40 är nettotalet i år 10, något lägre än rikssnittets netttotal 13. Förväntningarna på de kommande tolv månaderna är pessimistiska i Nordost och företagen tror på en minskad tillväxttakt i orderingsången till ett netttotal på -25. Motsvarande netttotal för riket som helhet är -11.

Nordväst har haft en minskad tillväxttakt under året som gått. Från fjolårets netttotal 18 har tillväxttakten mattats av i regionen och nettotalet i år blir 3. Förväntningarna på de kommande tolv månaderna är i linje med riksgenomsnittet, med ett förväntat netttotal på -1.

Region Sydväst har upplevt en avmattning i tillväxttakten för fjärde året i rad, men ligger fortsatt på en hög nivå med nettotalet 25. Företagen i regionen förväntar sig en kraftigt avmattad tillväxttakt i orderingsången till ett netttotal på -8 för kommande tolv månader.

Sydöstra Skåne har upplevt en avmattning i tillväxttakten under de senaste tolv månaderna, från netttotal 16 i fjol till årets 13. Avmattningen är inte lika dramatisk som i Nordost och Nordväst, vilket gör att regionen placerar sig i nivå med riksgenomsnittet. Förväntningarna på kommande tolv månader är att tillväxttakten ska mattas av till ett netttotal på -13.

Figur 15 Orderutveckling (netttotal) i Skånes fyra regioner 2008–2020

Skånes fyra regioner – omsättning

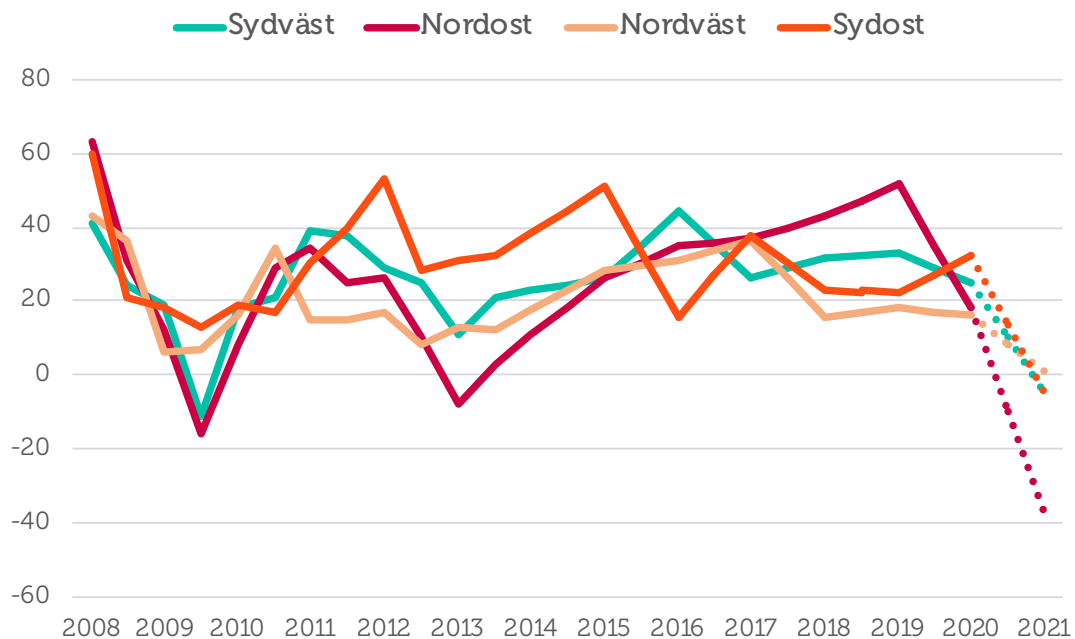
Ifjol hade Nordost starkast tillväxt i omsättningen, med ett nettotal på 51. I år har regionen haft en kraftig avmattning i tillväxttakten och nettotalet har sjunkit till 18. Detta placerar regionen något under rikssnittets nettotal 20. Regionens företag förväntar sig en fortsatt avmattad tillväxt i omsättningen de kommande tolv månaderna till ett nettotal på -38. Motsvarande nettotal för riket som helhet är -8.

Sydväst har haft en avmattad tillväxttakt under de senaste tolv månaderna, och nettotalet har minskat från 33 ifjol till årets nettotal 25. Trots en avmattning är tillväxten därmed starkare än riksgenomsnittet. Det förväntade nettotalet under de kommande tolv månaderna är -5.

Nordväst har haft en något minskad tillväxttakt i omsättningsutvecklingen de senaste tolv månaderna och nettotalet har minskat från 18 ifjol till 16 i år. Företagens förväntningar är att tillväxttakten ska fortsätta att avta till ett nettotal på 1 under de kommande tolv månaderna. Prognosen är således godare än rikssnittet vars nettotal på -8 pekar åt en negativ tillväxt.

Sydost har sett en ökad tillväxttakt under året som gått. Den totala omsättningstillväxten ligger i årets mätning på nettotalet 32 jämfört med fjolårets 22. Förväntningarna på kommande tolv månader är att omsättningstillväxten ska minska till ett nettotal på -5.

Figur 16 Omsättningsutveckling (netttotal) i Skånes fyra regioner 2008–2020

Skånes fyra regioner – lönsamhet

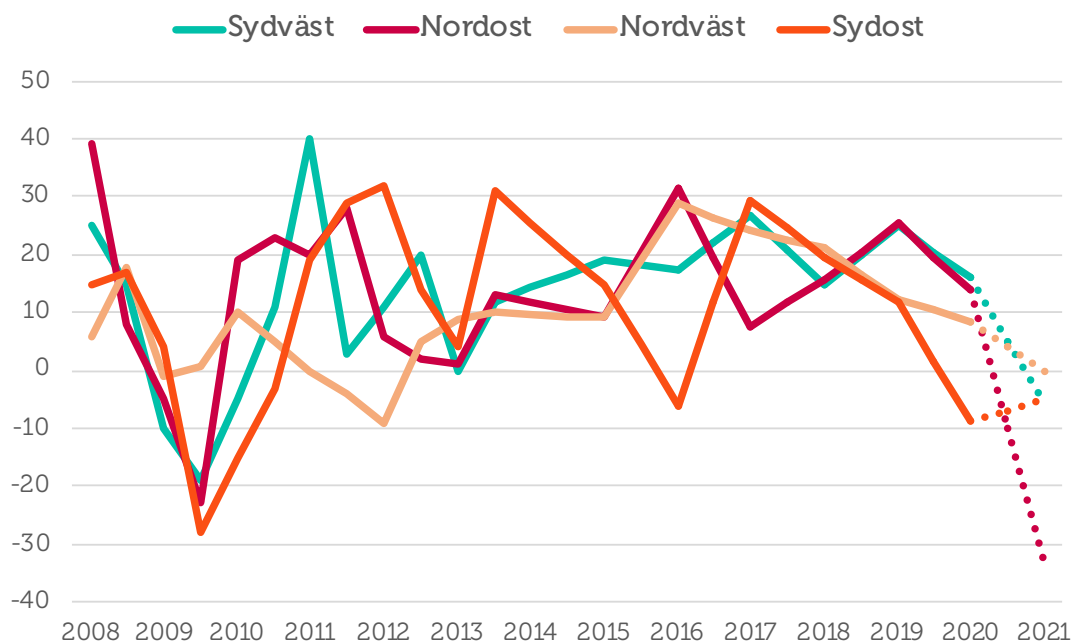
Region Sydväst har även detta år haft den starkaste lönsamhetstillväxten och i år är det sammanvägda nettotalet 16, jämfört med 25 i fjol. Trots att regionen således haft en minskad tillväxttakt har Sydväst det högsta nettotalet i Skåne och placerar sig även högre än rikssnittets nettotal 12. Förväntningarna inför kommande tolv månader är dock en kraftigt avmattad tillväxttakt till ett nettotal på -6. Motsvarande nettotal för riksgenomsnittet är -10.

Tillsammans med Sydväst hade Nordost den starkaste utvecklingen ifjol, men har i årets mätning sett en minskad tillväxttakt. Med ett nettotal på 14 placerar sig dock länet fortsatt i topp och även högre än riksgenomsnittet. Utvecklingen av lönsamheten förväntas mattas av kraftigt i regionen, till ett nettotal på -34 under de kommande tolv månaderna.

I Nordväst har tillväxttakten mattats av något och det sammanvägda nettotalet för de senaste tolv månaderna är ett nettotal på 9 jämfört med 12 i fjol. Företagens prognos för nordvästra Skåne är en avtagande lönsamhetstillväxt under de kommande tolv månaderna, till ett sammanvägt nettotal på 0.

Sydost har upplevt en kraftig avmattning i lönsamhetstillväxten under året som gått och har i år ett nettotal på -9, jämfört med fjolårets 12. Förväntningarna på det kommande året är försiktiga men företagen tror på en knapp ökning i tillväxttakten i till nettotalet -5.

Figur 17 Lönsamhetsutveckling (netttotal) i Skånes fyra regioner 2008–2020

SLUTSATSER

Trots att tillväxttakten hade avtagit pekade småföretagens förväntningar inför 2020 på en fortsatt positiv konjunkturutveckling inom både tillverknings- och tjänstesektorn. Företagens högt ställda prognoser har dock inte införlivats under året, vilket tyder på att konjunkturläget mattats av avsevärt redan innan coronapandemin kraftigt började påverka det svenska näringslivet under mars 2020.

Företagens förväntningar på konjunkturutvecklingen de kommande tolv månaderna är nu mycket pessimistiska och tydligt påverkade av coronapandemin. Skåne läns konjunkturindikator har minskat från fjolårets nettotal 67 till årets 46. Utfallet av årets konjunkturindikator blev lägre än vad länets företagare förväntade sig i fjolårets rapport, i vilken de trodde på en ökad tillväxttakt. Företagens förväntningar för de kommande tolv månaderna är mycket pessimistiska, med prognos om en konjunkturindikator på historiskt låg nivå.

De främsta hindren för företagens tillväxt är svårigheterna med att hitta lämplig kompetens, svag efterfrågan samt höga arbetskraftskostnader. Många företag upplever att det är svårt att hinna med och i Skåne har nästan fyra av tio företag tackat nej till order under det senaste året. De främsta skälen till att företagen tackat nej till order är återigen kapacitetsbrist och svårigheterna med att hitta arbetskraft med rätt kompetens.

Sveriges små och medelstora företag finansierar välfärden. De har skapat fyra av fem nya jobb under de senaste decennierna och är motorn i svensk ekonomi. Inom loppet av några veckor har de kastats in i en av de djupaste och mest svåröverskådliga kriser vi upplevt i modern tid. I takt med att antalet företag som påverkas negativt blir fler, stiger arbetslösheten och utanförskapet ökar. Det kan få förödande konsekvenser för det svenska samhället. Förutsägbara villkor som underlättar och stödjer företagande blir därför än mer avgörande för Sveriges långsiktiga konkurrenskraft. Småföretagens tillgång till kompetens, kostnaden att anställa, samt incitamenten för företagande genom bland annat skattesystemets utformning och andra för konkurrenskraften viktiga frågor måste prioriteras, annars är risken att nyinvesteringar skjuts på framtiden och lågkonjunkturen cementeras.